

AGENCIJA ZA SPRJEČAVANJE KORUPCIJE

PODRŠKA
IMPLEMENTACIJI
MJERA INTEGRITETA

Projekat finansira
Evropska unija

**Integritet,
transparentnost
i borba protiv korupcije
moraju biti dio kulture.
Moraju se sagledavati kao
osnovne vrijednosti.**

Angel Gurria
Generalni sekretar
Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj

O AGENCIJI

Agencija za sprječavanje korupcije je samostalna i nezavisna državna institucija koja je počela sa radom 1. januara 2016. u skladu sa Zakonom o sprječavanju korupcije.

Agencija je nadležna za sprovođenje seta antikorupcijskih zakona:

- Zakona o sprječavanju korupcije,
- Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i
- Zakona o lobiranju.

Shodno tome, ključne nadležnosti Agencije obuhvataju: sprječavanje sukoba interesa, provjeru Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera, kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, prijem i postupanje po prijavama zviždača, jačanje integriteta u javnom sektoru, analizu propisa iz oblasti antikorupcije i nadzor nad djelatnošću lobiranja.

Zašto je prevencija korupcije značajna

Prevencija korupcije je značajna u izgradnji društvene svijesti koja korupciju tretira kao štetnu, nezakonitu, nemoralnu i nepoželjnu pojavu, kao i u cilju afirmacije otvorenosti i transparentnosti institucija, aktivnog učešća građana i civilnog sektora u jačanju znanja, etike i integriteta na svim nivoima, što sve doprinosi razvoju društva netolerantnog na korupciju.

Kontinuirana izgradnja etičke infrastrukture u institucijama javnog sektora, rast integriteta u radu institucija, javnih funkcionera i državnih službenika, doprinosi povećanju povjerenja javnosti u rad nadležnih institucija, kao i odgovornoj i inkluzivnoj politici etičkog rukovođenja.

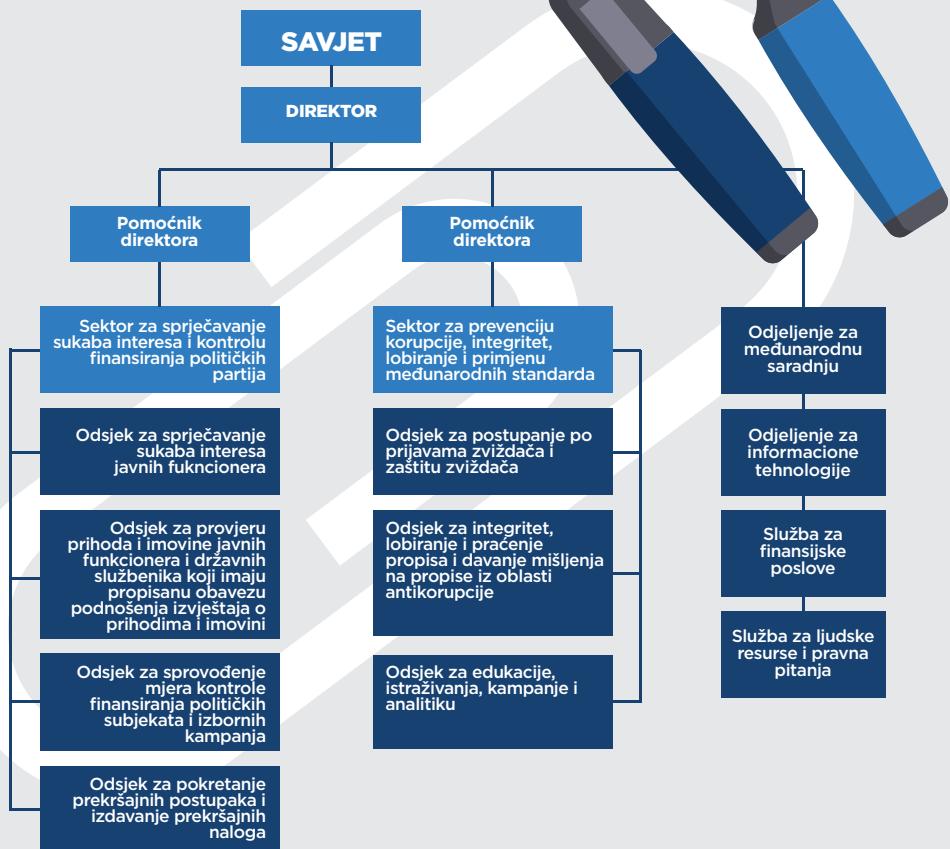
Zašto su značajne antikorupcijske politike u Crnoj Gori

Antikorupcijske politike su značajne zbog dodatnog unaprjeđenja stanja vladavine prava i zaštite ekonomskih interesa Crne Gore. Pregovaračka poglavlja 23 i 24 koja se odnose na Pravosuđe i temeljna prava, odnosno Pravdu, slobodu i bezbjednost, a tretiraju borbu protiv korupcije, čine okosnicu vladavine prava i preduslov su demokratskog, ali i ekonomskog razvoja jedne države. Postizanjem konkretnih i mjerljivih rezultata u realizaciji mjera iz Akcionog plana za pregovaračko poglavlje 23, kao i seta zakona iz njene nadležnosti, Agencija ispunjava dio agende evropskih integracija.

Pravni kontekst Agencije

- Međunarodni standardi
  - Konvencija UN za borbu protiv korupcije
  - Krivično-pravna konvencija Savjeta Evrope protiv korupcije
  - Građansko-pravna konvencija Savjeta Evrope protiv korupcije
- Ustav Crne Gore
- Zakon o sprječavanju korupcije
- Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i
- Zakon o lobiranju
- Akcioni plan za pregovaračka poglavila 23 Pravosuđe i temeljna prava i 24 Pravda, slobodu i bezbjednost

Organizacija Agencije

Koje su naše nadležnosti

Agencija:

- 1) utvrđuje postojanje sukoba interesa u vršenju javne funkcije i preduzima mjere za njegovo sprječavanje, kontroliše ograničenja u vršenju javnih funkcija, vrši kontrolu primanja poklona, sponzorstava i donacija;
- 2) vrši provjeru podataka iz Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera;
- 3) daje mišljenja o postojanju ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije i daje preporuke za sprječavanje ugrožavanja javnog interesa i zaštitu zviždača;
- 4) prati donošenje i sprovodenje planova integriteta, daje preporuke za njihovo unaprjeđenje i vrši procjenu efikasnosti i efektivnosti planova integriteta;
- 5) daje mišljenja na nacrte zakona i drugih propisa i opštih akata radi usklađivanja sa međunarodnim standardima iz oblasti antikorupcije;
- 6) pokreće i sprovodi postupak za utvrđivanje povrede odredaba Zakona o sprječavanju korupcije i drugih zakona kojima su utvrđene nadležnosti Agencije;
- 7) vodi evidencije i registre u skladu sa ovim zakonom;
- 8) izdaje prekršajni nalog i pokreće prekršajni i drugi postupak;
- 9) sprovodi edukativne, istraživačke i ostale preventivne antikorupcijske aktivnosti;
- 10) ostvaruje regionalnu i međunarodnu saradnju u preventivnoj borbi protiv korupcije.

Agencija vrši poslove nadzora nad sprovođenjem propisa kojim se uređuje **lobiranje** i sprovodi mjere **kontrole finansiranja političkih subjekata** i izbornih kampanja, u skladu sa posebnim zakonima.

Šta nijesu naše nadležnosti

- Represivno djelovanje protiv korupcije
- Finansijske istrage i krivično gonjenje
- Oduzimanje imovine
- Inspeksijski nadzor

S kim sarađujemo

Agencija u sprovođenju svojih nadležnosti blisko i kontinuirano sarađuje sa svim državnim organima nadležnim za borbu protiv korupcije. Osim toga, Agencija je potpisala sporazume o saradnji sa Upravom za nekretnine, Upravom za javne nabavke, Poreskom upravom, Komisijom za hartije od vrijednosti i Državnom revizorskom institucijom.

Takođe, Agencija je sporazume o saradnji potpisala i sa nevladinim organizacijama: Centrom za demokratsku tranziciju, Centrom za monitoring i istraživanje, Centrom za razvoj nevladinih organizacija i Centrom za građansko obrazovanje.

Agencija je nadogradnjom svog informacionog sistema obezbijedila pristup bazama podataka drugih državnih organa u cilju sveobuhvatne provjere podataka koje dobija kroz izveštaje zakonskih obveznika. Tako Agencija kroz svoj informacioni sistem ima pristup u realnom vremenu bazama podataka Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva pravde, Uprave za nekretnine, Poreske uprave i Centralne depozitarne agencije.

Agencija ostvaruje regionalnu i međunarodnu saradnju u preventivnoj borbi protiv korupcije, i u tom smislu redovno komunicira sa organizacijama zaduženim za praćenje primjene međunarodnih konvencija čija je Crna Gora članica, uključujući sa Grupom država za borbu protiv korupcije Savjeta Evrope, Konferencijom država članica Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije, Regionalnom antikorupcijskom inicijativom u jugoistočnoj Evropi, te brojnim mrežama antikorupcijskih organa.

KLJUČNE NADLEŽNOSTI

SPREČAVANJE SUKOBA INTERESA U VRŠENJU JAVNIH FUNKCIJA

Zakonske odredbe o sukobu interesa u vršenju javne funkcije imaju za cilj da sprječe da dođe do situacija sukoba interesa, kao i da rješavaju i upravljaju sukobom interesa kada to takvih situacija dođe.

Agencija podstiče cijelo društvo da preuzme aktivnu ulogu u nadzoru implementacije ovih odredbi, s ciljem rješavanja stvarnih i/ili potencijalnih sukoba između privatnih i javnih interesa.

Šta radimo

Kontrolišemo, upravljamo i dajemo mišljenja o rješavanju situacija sukoba interesa, kao što su:

- poštovanje ograničenja javnih dužnosti;
- poštovanje pravila o nespojivosti funkcija i položaja;
- članove uprave u privatnim kompanijama i radnim tijelima;
- primanje poklona, sponzorstva i donacija;
- sklapanje ugovora.

Odsjek za sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija daje Mišljenja, i u upravnom postupku utvrđuje da li je došlo do kršenja zakona od strane javnih funkcionera. Aktivnosti obuhvataju i kontrolu dokumentacije o primljenim donacijama i sponzorstvima, u cilju obezbjedenja nepristrasnosti u vršenju javnih funkcija, otklanjanju i najmanje sumnje u objektivno vršenje vlasti, podizanja povjerenja, širenja demokratske političke kulture, pridržavanja etičkim normama i kodeksima ponašanja, a ujedno i vršenja institucionalne kontrole javnih funkcionera prilikom obavljanja javnih funkcija.

Sankcije

Organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju, odnosno organ nadležan za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje javnog funkcionera, dužan je da o preduzetim mjerama povodom odluke Agencije kojom je utvrđena povreda odredaba ovog zakona obavijesti Agenciju, u roku od 60 dana od dana prijema te odluke, uz pisano obrazloženje.

Organ vlasti može izreći:

- Disciplinske mjere
- Suspenziju
- Razrješenja

U prekršajnom postupku:

- Novčana kazna (od 500 do 2000 eura)
- Oduzimanje sredstava primljenih suprotno odredbama zakona

Šta ne radimo

- Ne izdajemo naloge za oduzimanje imovine.
- Ne razmatramo sukob interesa lica koja imaju status državnih službenika, i na koja se odnose isključivo odredbe Zakona o državnim službenicima i namještenicima.

S kim sarađujemo

Sa svim organima vlasti (na državnom i lokalnom nivou) i drugim pravnim licima (privrednim društvima i udruženjima) u cilju prikupljanja informacija relevantnih za postupke u vezi javnih funkcionera.

Najčešće nedoumice

Da li odbornici u lokalnim parlamentima mogu da obavljaju druge funkcije?

Ne.

Ako je državni funkcioner član više radnih tijela, da li ima pravo na višestruku naknadu?

Ne.

Da li državni funkcioner smije da bude član ili predstavnik privatnog preduzeća?

Ne. On ili ona mogu samo da budu osnivači takvog preduzeća.

Da li državni funkcioner smije da održava akademska predavanja u sektoru svoje nadležnosti?

Da, ali primljeno ukupno godišnje sponzorstvo ne smije biti veće od 1000 eura.

Relevantni propisi i akti

- Zakon o sprječavanju korupcije
- Izvještaji o prihodima i imovini javnih funkcionera
- Pravilnik o načinu raspolaaganja poklonima javnih funkcionera
- Katalog poklona javnih funkcionera primljenih u prethodnoj godini
- Pravilnik o načinu vođenja registra sponzorstava i donacija i sadržini izvještaja o primljenim sponzorstvima i donacijama
- Registar sponzorstava i donacija
- Odluke, Mišljenja

Kontaktirajte nas

Odsjek za sprječavanje sukoba interesa

020 44 77 10   020 44 77 08   kabinet@antikorupcija.me

PROVJERA IZVJEŠTAJA O PRIHODIMA I IMOVINI JAVNIH FUNKCIJONERA i državnih službenika koji imaju obavezu podnošenja Izvještaja u skladu sa posebnim propisima

Kontrolom Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera i državnih službenika koji imaju obavezu podnošenja Izvještaja propisanu posebnim zakonima, vrši se provjera podataka iz Izvještaja obveznika Zakona **ali i njihovih bračnih, vanbračnih supružnika i djece ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu.**

Jedan od ključnih ciljeva Odsjeka za provjeru izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera i državnih službenika je transparentnost, koja se obezbeđuje dvostrukom:

- Javni funkcioneri i državni službenici: obavezani su zakonom da uredno prijavljaju prihode i imovinu u Izvještajima, koji se objavljuju na internet stranici Agencije;
- Dostupnost Izvještaja o prihodima i imovini na internet stranici Agencije daje mogućnost javnom mnjenju da podnosi Agenciji prijave na osnovu sopstvenih saznanja zbog eventualnih kršenja zakonskih odredbi.

Šta radimo

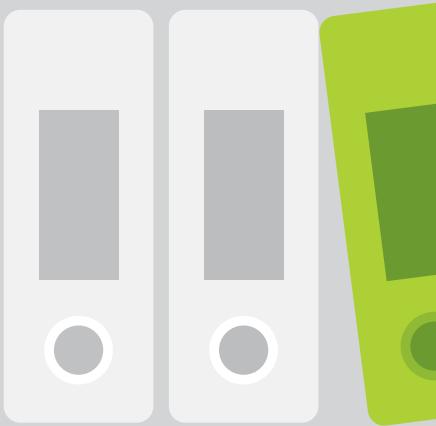
Rad Odsjeka za provjeru prihoda i imovine javnih funkcionera i državnih službenika koji imaju obavezu podnošenja izvještaja o prihodima i imovini se temelji u najvećem obimu, na Godišnjem planu provjere, koji predviđa:

- Broj administrativnih provjera
- Broj provjera tačnosti i potpunosti podataka
- Broj dubinskih provjera tačnosti i potpunosti podataka

Pokretanje postupaka po službenoj dužnosti ili na zahtjev od strane fizičkih, pravnih i N.N. lica, i to ispred:

- Agencije
- Suda za prekršaje

Vodenje evidencije javnih funkcionera i državnih službenika koji imaju obavezu podnošenja Izvještaja o prihodima i imovini.

Sankcije

Upravni postupak koji se vodi pred Agencijom, a koji se okonča donošenjem Odluke o utvrđenom kršenju, Agencija je obavezna da osim obvezniku takvu odluku dostavi i organu vlasti. Organ vlasti u kojem javni funkcijer vrši javnu funkciju, odnosno organ nadležan za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje javnog funkcionera, dužan je da o preduzetim mjerama povodom odluke Agencije kojom je utvrđena povreda odredaba ovog zakona koje se odnose na, između ostalog, izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera, obavijesti Agenciju, u roku od 60 dana od dana prijema te odluke, uz pisano obrazloženje.

Organ vlasti može izreći:

- Disciplinske mjere
- Suspenziju
- Razrješenja

U prekršajnom postupku:

- Novčana kazna
(od 500 do 2000 eura)
- Opomena

Šta ne radimo

Nijesmo nadležni za oduzimanje nezakonito stečene imovine.

S kim sarađujemo

Rad Odsjeka prilikom provjere Izvještaja o prihodima i imovini se vrši korišćenjem baza podataka sa kojima je Agencija direktno povezana i to: Poreske uprave (podaci o ostvarenim oporezovanim prihodima, kao i podaci iz Centralnog registra privrednih subjekata), Uprave za nekretnine (podaci o imaćima prava vlasništva nad nepokretnostima), Ministarstva unutrašnjih poslova (podaci o vlasništvu nad pokretnim stvarima koje se registriraju: motorna vozila, oružje), Komisije za hartije od vrijednosti Crne Gore (podaci o licima koja posjeduju hartije od vrijednosti, odnosno akcije u privrednim društvima i drugim pravnim licima).

Najčešće nedoumice

Obaveze u pogledu podnošenja Izvještaja o prihodima i imovini po različitim osnovima:

IZVJEŠTAJ	PODACI KOJI SE PRIJAVA LJUJU	IZNOS	ROK/VRIJEME PODNOŠENJA
Po stupanju na funkciju	Prihodi i imovina (prema stanju na dan izbora, imenovanja odnosno postavljenja)	Svi	U roku od 30 dana od dana stupanja
Redovni godišnji	Prihodi i imovina za period od 1. januara do 31. decembra prethodne godine	Svi	Od 1. januara do 31. marta tekuće godine
U slučaju uvećanja prihoda/imovine	Prihodi i imovina	Samо preko 5000 eura	U roku od 30 dana od dana nastanka promjene
Po prestanku funkcije	Prihodi i imovina	Svi	U roku od 30 dana od dana prestanka
Godišnji po prestanku 1	Prihodi i imovina (sa stanjem na dan podnošenja Izvještaja)	Svi	Jednu godinu po prestanku funkcije
Godišnji po prestanku 2	Prihodi i imovina (sa stanjem na dan podnošenja Izvještaja)	Svi	Dvije godine po prestanku funkcije

Koja je razlika između izvještaja i obavještenja?

- **Izvještaj** se podnosi samo na način i u vrijeme predstavljeno u tabeli iznad;
- **Obavještenje** se dostavlja u slučaju prelaska na drugu javnu funkciju, kao i u slučaju izbora, imenovanja, postavljenja na još jednu javnu funkciju, u smislu člana 12 st. 2 i 4 ZSK, u roku od 30 dana od dana nastanka takve promjene.

Ako javni funkcioner prelazi na drugu javnu funkciju, da li mora da podnese novi izvještaj?

Javni funkcioner ne treba da podnosi Izvještaj, već obavještenje o prelasku na drugu javnu funkciju, s obzirom na to da je riječ o aktivnom javnom funkcioneru koji je podnio izvještaj po osnovu prvobitne javne funkcije.

Relevantni propisi i akti

- Zakon o sprječavanju korupcije, čl. 23-27;
- Godišnji plan provjere Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera i državnih službenika;
- Izvještaji o prihodima i imovini po raznim osnovama podnošenja;
- Odluke u upravnim postupcima.

Kontaktirajte nas

Odsjek za provjeru imovine i prihoda javnih funkcionera i državnih službenika koji imaju obvezu podnošenja izvještaja
020 44 77 09   020 44 77 28   kabinet@antikorupcija.me

POSTUPANJE PO PRIJAVAMA O UGROŽAVANJU JAVNOG INTERESA KOJE UPUĆUJE NA POSTOJANJE KORUPCIJE I ZAŠTITA ZVIŽDAČA

Postupanje po prijavama o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije i **zaštita zviždača** su instrumenti antikorupcijskog djelovanja i predstavljaju snažan mehanizam u prevenciji korupcije u radu kako **javnog**, tako i **privatnog** sektora.

Efikasnim postupanjem po prijavama ugrožavanja javnog interesa koje upućuju na postojanje korupcije, zaštitom identiteta lica koja podnose prijave, kao i pravovremnim reagovanjem zakonskih obveznika, **sprečava se nastanak posljedica** koje mogu uzrokovati povredu ljudskih prava, **materijalnu i nematerijalnu štetu** po pojedinca, odnosno po državu. U tom smislu **blagovremeno otkrivanje** nezakonitih radnji i koordinisan rad svih nadležnih institucija predstavlja jedan od ključnih zadataka u sprečavanju korupcije.

Šta radimo

- Postupamo po prijavama i zahtjevima za zaštitu zviždača
- Pokrećemo postupke po službenoj dužnosti
- Nakon sprovedene administrativne provjere, donosimo mišljenja s mogućim preporukama za zaštitu javnog interesa
- Pružamo stručne savjete zviždačima u cilju pomoći u sudskom postupku
- Saradujemo sa državnim tužilaštвима i drugim nadležnim institucijama (policija, inspektorji, poreski i carinski organi, ombudsman, itd.)

Sankcije

Sankcijama, između ostalog, podliježu institucije javnog i privatnog sektora zbog:

- 1) odbijanja saradnje i pružanja informacija/ dokumentacije
- 2) neodređivanja lica/službenika za prijem i postupanje po prijavama zviždača.

Sankcije mogu biti:

- a) novčane kazne (od 500 do 20.000 eura)
- b) opomene

Šta ne radimo

- Ne sprovodimo represivne radnje;
- Ne sprovodimo istrage koje su u domenu krivičnog postupaka;
- Ne možemo pružiti zaštitu zviždaču bez njegovog pisanih zahtjeva;
- Ne zastupamo zviždača kao punomoćnik pred sudskim instancama;
- Ne odlučujemo o pravu zviždača na nagradu, koji je zahtjev podnio organu vlasti, privrednom društvu, drugom pravnom licu ili preduzetniku već tu obavezu imaju navedeni zakonski subjekti i to u roku od 30 dana.

S kim saradujemo

- 1) Nadležnim tužilaštвима;
- 2) Drugim nadležnim organima (Uprava za inspekcijske poslove, Uprava policije, Uprava carina, Poreska uprava, Ombudsman i drugi)

Najčešće nedoumice

Da li Agencija može da zastupa zviždača na sudu?

Ne. Agencija može da pruži stručnu ekspertizu, ali svaki zviždač može angažovati svog advokata za sudski postupak.

Postoji li obaveza zviždača da podnese prijavu unutar institucije na koju se prijava odnosi?

Ne. Zviždač, na osnovu sopstvene procjene odlučuje da li će prijavu podnijeti unutar institucije ili direktno Agenciji.

Da li Agencija dodjeljuje posebnim aktom status zviždača?

Ne. Ne utvrđuje se status zviždača kao takav, već fizičko ili pravno lice samim podnošenjem prijave u skladu sa Zakonom o sprječavanje korupcije postaje zviždač.

Relevantni propisi i akti

- Zakon o sprječavanju korupcije;
- Pravilnik o bližem načinu postupanja po prijavi zviždača o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije;
- Pravilnik o načinu vođenja evidencije prijava zviždača i evidencije zahtjeva za zaštitu zviždača;
- Pravila o radu Agencije za sprječavanje korupcije o postupanju po prijavi o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije i zahtjevu za zaštitu zviždača;
- Zakon o zabrani diskriminacije;
- Zakon o zabrani zlostavljanja na radu;
- Krivični zakonik Crne Gore;
- Zakonik o krivičnom postupku.

Kontaktirajte nas

Odsjek za postupanje po prijavama zviždača i zaštitu zviždača
020 44 77 44 prijavikorupciju@antikorupcija.me

PLAN INTEGRITETA

Plan integriteta je interni antikorupcijski dokument koji sadrži mјere za **sprečavanje i otklanjanje** mogućnosti za nastanak i razvoj različitih oblika koruptivnog i neetičnog ponašanja u okviru organa vlasti. Plan integriteta je rezultat samoprocjene izloženosti organa vlasti rizicima za nastanak i razvoj korupcije, kao i izloženosti etički i profesionalno neprihvatljivim postupcima.

Šta radimo

- **Pratimo donošenje i sprovođenje** planova integriteta
- **Savjetujemo** i pružamo podršku menadžerima integriteta u organima vlasti
- **Analiziramo** planove integriteta i izvještaje o njihovom sprovođenju
- Dajemo **preporuke** za unapređenje planova integriteta
- Vršimo procjenu **efikasnosti i efektivnosti** planova integriteta

Sankcije

Ukoliko organ vlasti:

- ne odredi menadžera integriteta,
- ne donese plan integriteta, i
- ne dostavi izvještaj o sprovođenju plana do 15. aprila tekuće za prethodnu godinu,

predviđene su novčane kazne za organ vlasti i odgovorno lice u organu vlasti, od 500 do 20.000€.

Šta ne radimo

Planom integriteta se ne procjenjuje integritet zaposlenih u organu vlasti, već predstavlja procjenu radnih mjesta i procesa u okviru institucije.

S kim sarađujemo

U cilju izrade i sprovođenja plana integriteta, Agencija sarađuje sa svim organima vlasti, obveznicima primjene Zakona o sprječavanju korupcije.

Najčešće nedoumice

Da li postoji metodologija za izradu plana integriteta?

Da. Menadžeri integriteta su odgovorni za izradu i sprovođenje plana integriteta u skladu sa **Pravila za izradu i sprovođenje plana integriteta**. Plan integriteta je potrebno objaviti na internet stranici organa vlasti.

Kada je organ vlasti dužan da donese plan integriteta, a kada izvještaj o njegovom sprovođenju?

- **Plan integriteta se donosi svake druge godine** – nakon procjene efikasnosti postojećeg plana integriteta. Ukoliko organ vlasti ocijeni potrebnim, plan integriteta se može mijenjati i prije isteka navedenog roka.
- **Izvještaj** o sprovođenju plana integriteta se donosi **do 15. aprila** tekuće godine za prethodnu godinu.

Na koji način se podnosi plan integriteta i izvještaj o njegovom sprovođenju?

U štampanoj formi i elektronski (aplikacija je dostupna na www.antikorupcija.me).

Koji je cilj planova integriteta?

Zaposleni u organima vlasti sprovođenjem plana integriteta:

- jačaju svoje pravne, stručne i etičke sposobnosti da u vršenju poslova ne umanjuju svoj ugled i ugled organa vlasti,
- obezbjeđuju nepristrasnost u radu,
- otklanljaju svaku sumnju u mogućnost nastanka i razvoja korupcije, drugih oblika nezakonitog ili neetičnog postupanja.

Relevantni propisi i akti

- Zakon o sprječavanju korupcije
- Pravila za izradu i sprovođenje plana integriteta
- Godišnji izvještaji o donošenju i sprovođenju planova integriteta

Kontaktirajte nas

Odsjek za integritet, lobiranje i praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije

020 44 77 21   020 44 77 22   integritet@antikorupcija.me

MIŠLJENJA ZA UNAPREĐENJE I PREVENCIJU KORUPCIJE

Jasni i precizni propisi koji ne otvaraju mogućnost za koruptivno i neetičko postupanje kao i normativna usklađenost sa međunarodnim standardima u oblasti borbe protiv korupcije preduslov su za uspostavljanje sistema koji će garantovati **pravnu sigurnost** u praksi.

Rizici korupcije u pravnoj normi mogu favorizovati određene privatne interese, narušiti etičnost i transparentnost i izazvati štetu po javni interes.

Opšti cilj treba da bude **jasna, precizna i nedvosmislena norma** i uspostavljanje pravne sigurnosti kako bi se otklonila mogućnost za koruptivno i neetičko postupanje.

Šta radimo

Odsjek za integritet, lobiranje i praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije se u radu fokusira samo na analizi rizika od korupcije u pojedinim djelovima normativnih akata ili relevantnim zakonima za oblast antikorupcije. Cilj je usaglašenost sa međunarodnim standardima iz oblasti antikorupcije i težnja ka nultom riziku korupcije u pravnoj normi.

Odsjek:

- Daje mišljenje na nacrte zakona, drugih propisa i opštih akata,
- Daje inicijative za izmjenu i dopunu zakona, drugih propisa i opštih akata.

Praćenje efekata

Praćenje usklađenosti nacrta i važećih zakona, drugih propisa i opštih akata sa preporukama iz mišljenja Agencije.

Šta ne radimo

Ova nadležnost Agencije ne znači preklapanje nadležnosti sa drugim državnim organima u pravnom sistemu Crne Gore odnosno ne znači:

- tumačenje zakonskog teksta;
- ocjenu ustavnosti i zakonitosti normativnih akata;
- analizu usklađenosti sa pravnim sistemom Crne Gore i međunarodnim standardima za specifične oblasti;
- prijedlog za izmjenu zakona, već inicijativu zakonodavcu ili predлагаču da, na osnovu Mišljenja Agencije upodobe zakonske norme kako bi njihova primjena eliminisala rizik od korupcije.

S kim saradujemo

U cilju otklanjanja mogućih rizika od korupcije u normativnim aktima, Agencija saraduje sa predlagачima zakona, NVO sektorom i međunarodnim ekspertima.

Relevantni propisi i akti

- Zakon o sprječavanju korupcije, čl. 78-79
- Metodologija za procjenu rizika od korupcije u propisima u Crnoj Gori
- Mišljenja Agencije procjeni rizika od korupcije u pojedinim zakonskim tekstovima

Kontaktirajte nas

Odsjek za integritet, lobiranje i praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije

020 44 77 19   integritet@antikorupcija.me

KONTROLA FINANSIRANJA POLITIČKIH SUBJEKATA

Svrha rada Odsjeka za sprovođenje mjera kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja je da doprinese jačanju integriteta političkih subjekata kroz transparentno finansiranje i odgovornu upotrebu javnih resursa.

Ovaj Odsjek nadležan je da:

- Vrši nadzor nad sprovođenjem propisanih obaveza, ograničenja i zabrana za organe vlasti, političke subjekte u toku izborne kampanje, odnosno mjesec nakon održavanja izbora,
- Vrši kontrolu finansiranja političkih subjekata, odnosno prikupljenih i utrošenih sredstava u toku izborne kampanje i redovnog rada,
- Obezbeđuje transparentnost finansiranja političkih subjekata i upotrebe javnih resursa u izbirnoj kampanji.

Šta radimo

- Redovno prikupljamo podatke o aktivnostima političkih subjekata,
- Vršimo nadzor sprovođenjem propisanih obaveza, zabrana i ograničenja od strane institucija,
- Analiziramo prikupljene podatke i izvještaje,
- Postupamo po prijavama,
- Sprovodimo kontrolu i nadzor u toku izborne kampanje obračuna nenovčanih priloga, plaćenog medijskog oglašavanja,
- Pokrećemo postupke u slučaju kršenja određenih odredbi Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Sankcije

Sankcije se mogu izreći političkim subjektima, javnim institucijama (na centralnom i lokalnom nivou), medijima i odgovornim licima unutar tih subjekata.

U prekršajnom postupku, mogu se izreći:

- Novčane kazne (od 200 do 20,000 eura)
- Upozorenje
- Privremena obustava prenosa budžetskih sredstava
- Gubitak prava na budžetska sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje (djelimično ili potpuno)

Zakon je predvidio i mogućnost izricanja mjere upozorenja političkom subjektu u slučajevima ako se u postupku kontrole utvrde nedostaci koji se mogu otkloniti, kao i u određenim slučajevima donošenja odluke o privremenoj obustavi prenosa budžetskih sredstava političkom subjektu, odnosno izricanja mjere djelimičnog ili potpunog gubitka prava na budžetska sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje.

Šta ne radimo

Agencija nije izborna komisija, niti tužilaštvo, te osim vršenja nadzora nad sprovodenjem obaveza, zabrana i ograničenja propisanih Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izborne kampanje, nije nadležna za provjeru drugih segmenata izborne kampanje, uključujući, između ostalog:

- Navode o kupovini ličnih karata,
- Nepravilnosti prilikom glasanja i drugih propisanih krivičnih djela.

S kim sarađujemo

U obavljanju ovog dijela svojih nadležnosti, Agencija sarađuje sa Državnom revizorskom institucijom, Državnom izbornom komisijom, Ministarstvom finansija i lokalnim organima nadležnim za poslove finansija, nadležnim državnim tužilaštvom, Ministarstvom javne uprave, Ministarstvom pravde i Ministarstvom unutrašnjih poslova.

Najčešće nedoumice

Da li je Agencija nadležna za reagovanje na prijave o nepravilnosti izbora? Kao što su kupovina glasova, korišćenje lažnog identiteta, itd.

Nije. Agencija postupa po svim prigovorima i iznijetim sumnjama u neregularnosti finansiranja u toku izborne kampanje. U slučaju neregularnosti koje nijesu u njenoj nadležnosti, proslijeđuje ih nadležnim organima na postupanje.

Da li Agencija provjerava zakonitost trošenja budžetskih sredstava ili zloupotrebu zapošljavanja u izbornoj kampanji?

Agencija obezbeđuje, u saradnji sa drugim nadležnim organima, u roku i na propisan način transparentnost trošenja budžetskih sredstava i zapošljavanja u izbornoj kampanji, analizira i prati limite mjesecne potrošnje i dokumentaciju koja se odnosi na zapošljavanje, kao i sprovodi postupak u slučaju prekoračenja ili sumnji u trošenje sredstava ili zapošljavanja u izborne svrhe.

Obaveze političkih subjekata u pogledu podnošenja Izvještaja u skladu sa Zakonom:

IZVJEŠTAJ	PODACI KOJI SE PRIJAVAJUJU	IZNOS	ROK/VRIJEME PODNOŠENJA
Odluka o visini članarine	Visina članarine	Subjekti iz registra političkih partija i oni koji imaju osvojene mandate u SO	Do 31. januara tekuće godine
Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj	Priključena i utrošena sredstva u prethodnoj godini	Subjekti iz registra političkih partija i oni koji imaju osvojene mandate u SO	Do 31. marta tekuće godine
Petnaestodnevni izvještaj o prilozima pravnih i fizičkih lica	Priključena sredstva u izbornoj kampanji	Politički subjekti u izbornoj kampanji	Petnaestodnevno u kampanji u skladu sa rokovima koje odredi Agencija
Privremenih izvještaja o troškovima u kampanji	Utrošena sredstva u izbornoj kampanji	Politički subjekti u izbornoj kampanji	Pet dana prije dana održavanja izbora
Izvještaj o priključenim i utrošenim sredstvima u kampanji	Priključena i utrošena sredstva u izbornoj kampanji, sa pratećom dokumentacijom	Politički subjekti u izbornoj kampanji	30 dana od dana održavanja izbora

Relevantni propisi i akti

- Zakon o finansiranju političkih subjekata i izborne kampanje,
- Model upravljanja rizikom,
- Pravilnik o načinu kontrole primjene odredbi čl. 24 do 34 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izborne kampanje i načinu vršenja kontrole i nadzora u toku izborne kampanje,
- Uputstvo o obrascu privremenog izvještaja o troškovima političkog subjekta,
- Smjernice o obrascu izvještaja o porijeklu, količini i strukturi sredstava koja se uzimaju i koriste iz javnih i privatnih izvora,
- Uputstvo o načinu i postupku izvještavanja i rješavanja pritužbi podnesenih tokom izborne kampanje,
- Uputstvo o sadržaju izvještaja o prilozima pravnih i fizičkih lica političkim subjektima tokom izborne kampanje,
- Pravilnik o načinu obračunavanja i izvještavanja o nenovčanim prilozima političkim subjektima.

Kontaktirajte nas

Odsjek za sprovođenje mjera kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja
+382 20 44 77 06   finansiranje@antikorupcija.me

LOBIRANJE

Lobiranje je djelatnost kojom se vrši **uticaj na organe zakonodavne i izvršne vlasti na državnom, odnosno lokalnom nivou** u postupku donošenja propisa i drugih opštih akata iz nadležnosti tih organa vlasti, radi ostvarivanja interesa naručioca lobiranja, bez štete po javni interes.

Šta radimo

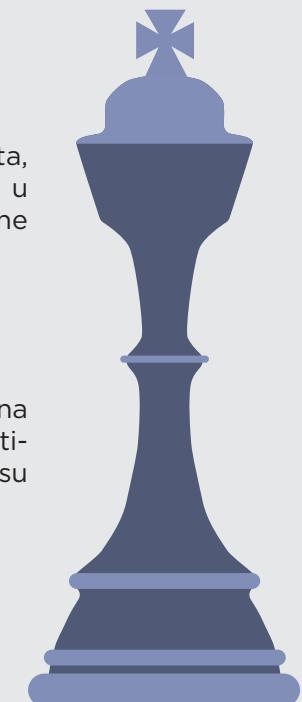
- Organizujemo ispit za lobiranje
- Izdajemo odobrenje za obavljanje djelatnosti lobiranja
- Vodimo registar lobista, pravnih lica koja obavljaju djelatnost lobiranja i naručilaca lobiranja
- Prikupljamo relevantne informacije od lobiranih lica (javnih funkcionera i državnih službenika)
- Vršimo provjeru tačnosti podataka navedenih u izvještaju o radu lobista

Sankcije

Za kršenje Zakona o lobiranju od strane lobista, pravnih lica, lobiranih lica i odgovornih lica u organima vlasti, predviđene su novčane kazne **od 150 do 20.000 eura**.

S kim sarađujemo

U cilju obezbeđivanja dosljednje primjene zakona u procesu lobiranja, Agencija sarađuje sa lobistima, kao i organima vlasti koji učestvuju u procesu donošenja propisa i drugih opštih akata.

Najčešće nedoumice

Ko može da obavlja djelatnost lobiranja?

- registrovano fizičko lice (**lobista**)
- registrovano privredno društvo, odnosno nevladina organizacija (**pravno lice** koje obavlja djelatnost lobiranja)

Šta je nedozvoljeno lobiranje?

Lobiranje je između ostalog nedozvoljeno ako:

- ga sprovodi lice koje nije lobista;
- je protivno javnom interesu;
- se obavlja u ime nepostojećeg naručioca lobiranja.

Koje su obaveze lobiranih lica?

Lobirano lice je dužno da:

- dostavi Agenciji službenu zabilješku sa podacima o lobisti koji ga je kontaktirao, oblasti i predmetu lobiranja i naručiocu lobiranja;
- vodi evidenciju o lobističkim kontaktima, koja se objavljuje na internet stranici organa vlasti;
- obavijesti Agenciju o nedozvoljenom lobiranju (obrazac prijave je dostupan na web adresi www.antikorupcija.me/me/lobiranje/obrasci).

Relevantni propisi i akti

- Zakon o lobiranju
- Zakon o sprječavanju korupcije
- Pravilnik o programu i načinu polaganja ispita za obavljanje poslova lobiranja

Kontaktirajte nas

Odsjek za integritet, lobiranje i praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije

020 44 77 21   020 44 77 22   integritet@antikorupcija.me

Pozivi za polaganje ispita, neophodni obrasci, kao i podzakonska akta za sprovođenje ovog zakona, objavljaju se na internet stranici [www.antikorupcija.me /me/lobiranje/novosti](http://www.antikorupcija.me/me/lobiranje/novosti)

ORGANIZACIONA JEDINICA

Odsjek za sprečavanje sukoba
interesa u vršenju javnih funkcija

Odsjek za provjeru izvještaja o prihodima i imovini
javnih fukcionera i državnih službenika

Odsjek za postupanje po prijavama zviždača i
zaštitu zviždača

Odsjek za integritet, lobiranje i praćenje propisa i
davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije

Odsjek za sprovođenje mjera kontrole finansiranja
političkih subjekata i izbornih kampanja

TELEFON

020 44 77 08
020 44 77 10

020 44 77 09
020 44 77 28

020 44 77 44

020 44 77 19
020 44 77 21
020 44 77 22

020 44 77 06

Agencija za sprječavanje korupcije

www.antikorupcija.me

+382 20 44 77 02

Kralja Nikole 27/V, 81000 Podgorica, CRNA GORA

PODRŠKA
IMPLEMENTACIJI
MJERA INTEGRITETA

Projekat finansira
Evropska unija